

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

4. Quot sint in Iure Canonico Vicariorum species.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Quaestio 4. Quot sint Vicariorum species in Jure Canonico?

1. **R**espondeo, variae ac diversae eorum species à juris interpretibus constitui solent. Sbroz. l. 1. q. 3. n. 1. Et primò quidem duæ sunt eorum species, dum quidam in divinis ministeriis, cura animarum, ac ijs, quæ ad internum forum conscientiae spectant, aliorum vices gerunt, vocanturque Vicarii in divinis. Huc spectant Vicarii beneficiales, & Ecclesiarum Parochialium, de quibus egi fuscè in *Foro Benef. p. 1. à q. 109.* Alii verò, qui in foro contentioso, seu externo jurisdictionem vice aliorum exercent; dicunturque Vicarii jurisdictionis. Pirrh. loc. cit. ex Abb. ad rubric. h. r.

2. Species illa Vicariorum jurisdictionis subdividitur bifariam, vel potius trifariam, dum eorum quidam constituuntur à lege seu canone; alij ab homine, seu factò hominis. Sbroz. loc. cit. num. 2. citans Mandol. ad reg. cancel. 1. 4. q. 6. n. 16. Pirrh. loc. cit. n. 25. Laym. ad c. 1. de off. Vicar. in 6. n. 1. Ita, ut, qui à Canone constituuntur, ab eodem propriam, & ordinariam jurisdictionem obtineant, diversam à jurisdictione principalis, cujus vices gerunt, quamvis ipsi subiectam, & subordinatam. Cujusmodi Vicarius juris, seu à jure constitutus respectu Episcopi est Archidiaconus, juxta c. 1. de off. Archid. Laym. Pirrh. LL. cit. Quid tamen minus aptè à Sbroz. loc. cit. à num. 3. reducuntur Summi Pontifices JESU Christi in terris Vicarii, utpotè quibus, non quidem à factò hominis puri, non tamen etiam tam à lege, quam voce & institutione Redemptoris nostri claves aeternae vitae, juraque terreni simul, & celestis imperii, ut inquit Sbroz. num. 3. commissa sunt. Minus quoque aptè Episcopi uti vices gerentes Apostolorum, alijque Sacerdotes Parochi, seu curari, uti vices gerentes discipulorum Domini. 3. Eorum verò, qui constituti ab homine, nimirum à Superiore Ordinario seu jurisdictionem ordinariam habente, in cujus locum substituantur, alij ita constituuntur, ut potestatem, seu jurisdictionem diversam à jurisdictione constituentis obtineant, etsi subordinatam, & ab eo dependentem. Quorum aliqui delegatam habent ad universitatem causarum; alij ordinariam. Tales quo ad jurisdictionem fori externi sunt Vicarii, seu Decani rurales, seu foranei, in certo tantum loco, seu districtu Dioecesis jurisdictione delegatam, & omninò dependentem ab Ordinario habentes, à quo pro ipsius arbitrio deponi possunt; quandoque tamen ordinariam quandam habent subordinatam Episcopo, dum nimirum constituuntur per electionem Capituli ruralis ab Episcopo ejusve Vicario generali confirmatam. Laym. ad c. 1. de off. Archiepisc. Tales verò quo ad jurisdictionem fori interni sunt Vicarii parochiarum, quorum item aliqui jurisdictionem, seu curam animarum ordinariam habent, intellige secundum exercitium, seu utilem, non directam, ut Laym. ad c. 1. de off. Vicar. in 6. alij jurisdictionem, seu partem jurisdictionis, delegatam, qui dici solent cooperatores Parochorum.

3. Alii denique eorum ita ab homine constituuntur; ut jurisdictionem non diversam, sed eandem habeant cum constituente, quamvis alio modo, nempe cum dependentia ab illo, cui substituti sunt in eodem tribunali, sive in eadem jurisdictione exercenda. Laym. Pirrh. loc. cit. qui licet, ut Laym. jurisdictionem ordinariam sibi concessam habent, nullum tamen in eo jus vel titulum obtinent, sed

veluti opera locata deserviunt, ideoque temporales sunt & amovibiles, & propriè dicuntur substituti in eadem jurisdictione. Tales sunt Vicarii Generales in Spiritualibus Episcoporum, qui vice eorum jurisdictionem ordinariam quasi Episcopalem, & non delegatam, ut bene probat Laym. loc. cit. in tota Dioecesi exercent.

Quaestio 5. Quae fuerit Vicariorum generalium Episcoporum olim nomenclatio, & quae origo?

1. **R**espondeo: Vicarii generales Episcoporum, qui & ut inquit Thomasin. in veteri & nova Ecclesiae disciplina de benef. p. 1. l. 2. c. 7. n. 1. depositam apud se Episcoporum auctoritatem habebant, & universales erant sacrae jurisdictionis administri, vel potius ii, qui in ruralibus Parochiis generalem Episcopi exercebant Vicariatum, Chorepiscoporum olim veniebant nomine, juxta illud Isidori in collectione ad explanandum ancyran canon. Vicarii Episcoporum, quos Graeci Chorepiscopos vocant.

2. Inter eos verò Vicarios arbitrarios, quos seligebant quandoque Episcopi, ut in eos Episcopalis sarcinae partem aliquam rejicerent, jam tum fuit Gregorius Nazianzenus, quem pater ejusdem nominis Episcopus Nazianzi vi facta eremo abduxit, & reluctantem adegit, ut regenda sibi Ecclesiae Coadjutor accederet. Testatur enim ipse, se Episcopum Nazianzi nunquam fuisse, sed Parentis solum veluti Vicarium & cooperatorem. Thomasin. loc. cit. num. 2. ex Baron. ad annum Christi 336. n. 10. 18. Sic divus Basilius ab Eusebio Caesareensi ascitus praestantissimi Vicarij speciem exhibuit, pro ut eum depingit Gregorius Nazianzenus in orat. 2. in laudem Basili. De quibus duobus Vicariis sic inquit Thomasin. loc. cit. n. 3. magna erat inter utrumque, hunc Caesarea, illum Nazianzi generalem Vicarium affinitas, magna virtutum cognatio; cum enim esset uterque tum voluntaria, tum contentiosa administer jurisdictionis, episcopalem curam & laborem in se suscipiebat omnium, honorem Episcopo referebat, &c. Erant autem D. Gregorius & Basilius presbyteri tantum; cum ad Vicarii generalis munus accesserunt. D. verò Chrysostomus, cum Diaconus solummodo esset, concredita ei Antiochenae Ecclesiae cura absente Episcopo Flaviano. Qui dein factus presbyter longe majore cum fructu, & flagrantiore zelo episcopalibus obeundis vicibus Episcopum levare coepit. Thomasin. n. 4. ex Baron. ad annum Christi 382. n. 48. & ad annum 386. n. 43.

3. Praeter tria haec Vicariorum Generalium in Oriente exempla absolutissima, in Ecclesia latina Vicarius D. Ambrosii fuit B. Simplicianus, ejusdem dein in Episcopatu successor, qui Romae factus presbyter à Damaso Mediolanum missus, ut inter prima Episcopatus exordia adestet Ambrosio, Thomasin. num. 5. Item Valerii Episcopi Hippo-nensis Vicarius fuit Div. Augustinus, eo tantum consilio ordinatus à Valerio presbytero, ut haberet, in quem vices suas & solitudinis magnam partem conferret, ut Possid. in vita Augusti. c. 4. 5. Baron. ad annum Christi 391. n. 22. apud Thomasin n. 6. D. Augustinum verò paulò ante obitum ascivisse sibi in Vicarium generalem Eraclium presbyterum, testatur Thomasin. n. 11. uti & Mamertum Vienne-nsem Episcopum Claudianum fratrem suum sibi adlegisse Vicarium generalem.

4. De cetero neque in decreto Gratiani, neque in Gregorianis seu antiquis Decretalibus ullum extat vestigium Vicariorum Generalium aut Officialium istiusmodi, quales modò ab Episcopis assumuntur